

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 16. De Ritu Maronitarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

§. XVI.

De ritu Maronitarum.

CÆsar Baronius in Notationibus ad Romanum Martyrologium ad diem vigesimam primam Octobris; Maronitæ, inquit, sunt illi Christiani, qui proprios habentes Episcopos, degentes in monte Libano magna fidei sinceritate, & animi ardore communicant Romanae Ecclesiæ. An verò Maronitarum nomen à Maronia civitate Syriæ, vel à sancto Marone Abbe fortissimi sicut non audet definire. Ipsi autem Maronitæ in Romano Collegio degentes hac de re à me interrogati responderunt, se primos esse Christi fideles, qui ab ipso Christo sive ab Apostolis ad fidem conversi fuerint, quam semper integrum, & inviolatam conservarunt; atque ideo ipsi soli inter omnes Phoeniciorum incolas Romanum Pontificem Christi Vicarium esse, & Petri successorem confitentur. Nomen autem Maronitarum vel à S. Marone primo illiarum gentium Patriarcha se accepisse existimant: vel quia Maronita voce Syriaca idem est ac Dominicus, unde ipsi Maronitæ sive Dominiciani vocantur, quia fidem nunquam violarunt, quam à Domino accepissent. Plura de Maronitis, eorumque nomine, statu, & Religione curioso Lectori suppeditabit Franciscus Sacchinius Historiæ Societatis Jesu p. 4. l. 6. num. 37. & sequentibus. Habant isti proprios ritus, & divina Officia lingua Syriaca persolvunt: cum vulgaris ipsarum Aramaica sit.

Septem apud Maronitas sunt Horæ Canonicae. Media nox, sive Nocturnum, Maturinum, Tertia, Sexta, Nona, Vesperæ, Completorium. Nocturnum eorum lingua dicitur *Lito* hoc est nox, quia media nocte recitatur. Maturinum *Sappho* hoc est Aurora; Tertia *Tlosciobin*, Sexta *Sesiobin*, Nona *Tesaciobin*, Vesperæ *Ramsi*, Completorium *Sutro* hoc est protectio, seu destruacio, quia dicitur post occasum, vel ut ita dicam post destructionem solis. Horam Primam non habent.

Psalterium nec per Hebdomadam, nec per totum annum recitant, sed certos quosdam Psalmos invariabiliter singulis horis dicunt, nimis media nocte, *Ecce nunc benedicte Dominum, & Laudate Dominum omnes gentes*: ad Matutinum Deus Deus meus ad te de luce vigila, Qui habitat, Misere, & Laudate Dominum omnes gentes: ad Tertiam, & Nonam *Miserere*: ad Vespertas *Miserere*, Domine clamavi ad te, voce mea ad Dominum clamavi, & ex Psalmo 118. octo Versus inci-

piendo à Versu *Lucerna pedibus meis verbum tuum*: ad Completorium *Miserere*, Qui habitat, & Laudate Dominum omnes gentes.

In principio & fine cuiusque Officii semper dicunt Trisagion, *Pater noster*, *Ave Maria*, *Credo in unum Deum*, & aliam Orationem. Deinde semper cum Hymno recitant aliquem Psalmum, vel aliquod Canticum, vel alias invocationes. Prius autem recitatur una pars Psalmi, vel Cantici, sive aliqua invocatio: postea dicitur una pars Hymni: sequitur alia pars Psalmi, tum sequens pars Hymni, & sic deinceps donec Hymnus ex integro persolvatur.

Hora media noctis continet sexdecim Orationes, undecim Cantica, sex Hymnos, duos Psalmos, Responsorium unum, & alias invocationes. Primo autem recitatur una Oratio, & unum Canticum cum secunda Oratione: deinde primus Hymnus cum primo Psalmo, & duæ aliae Orationes, & secundus Hymnus cum aliisque invocationibus: Tum quinta Oratio, & duo alia Cantica cum duabus Orationibus, & tertius Hymnus cum invocationibus: octava Oratio, & duo Cantica, & tres Orationes: Hymnus quartus cum invocationibus, & una Oratio, & duo Cantica: decima tertia Oratio & quintus Hymnus cum uno Cantico: deinde unum Responsorium cum duabus Orationibus, & sextus Hymnus cum secundo Psalmo: demum Oratio decima sexta, & reliqua Cantica.

Matutinum undecim habet Orationes, septem Hymnos, sex Cantica, quatuor Psalmos, & unum Responsorium, hoc pacter. Dicitur prima Oratio, & primum Canticum: secunda Oratio, & secundum Canticum, arque tercia Oratio: primus Hymnus cum tertio Cantico, & quarta Oratio: secundus Hymnus cum primo Psalmo, & quinta Oratio: tertius Hymnus cum secundo Psalmo, sexta Oratio: quartus Hymnus cum tertio Psalmo, & septima Oratio: quintus Hymnus cum quarto Cantico, & octava Oratio: sextus Hymnus cum invocationibus, & nona Oratio: septimus Hymnus cum quarto Psalmo: deinde Responsorium, duæ Orationes, quintum Canticum, Oratio, sextum Canticum, & finis.

Tertia, Sexta, & Nona habeant quinque Orationes, & tria Cantica, sive duo Cantica, & unum Psalmum. Sexta habet tria Cantica: Tertia, & Nona unum Psalmum, & duo Cantica. Sic verò in his proceditur. Dicitur primò Oratio: deinde Psalmus, vel Canticum, alia Oratio, & aliud Canticum, & finis.

Vesperæ

Vesperæ Orationes septem, duos Hymnos, quatuor Cantica; quatuor Psalmos, & unum Responsorium continent hoc ordine. Psallitur una Oratio, & unum Canticum: secunda Oratio, secundum Canticum, & tertia Oratio; Hymnus cum primo Psalmo, & quarta Oratio: secundus Hymnus cum reliquis tribus Psalmis: deinde Responsorium, quinta, & sexta Oratio, tertium Canticum, septima Oratio, & quintum Canticum.

Completorium quinque Orationibus constat, & tribus Psalmis, duobus Hymnis, & duobus Canticis. Una dicitur Oratio, & unus Psalmus: deinde secunda Oratio, & Hymnus cum secundo Psalmo: mox tercia, & quarta Oratio, & unus Canticum: tum Hymnus secundus cum tertio Psalmo: demum quinta Oratio, & secundum Canticum.

S. XVII.

De ritu Illyricorum.

I. **I**llyricum, seu Slavonia propriè dicitur ea regio, quæ Dravum, Savumque amnem interjacet, ab occasu Stiria, ab ortu Danubio clausa, à Septentrione perpetuis montium jugis, quibus à Pannonia discernitur. Slavonia dicitur à gente Slavonica, quæ olim circa Maeotidem paludem habitabat, & in has regiones descendit. Porro lingua Slavonica longè lateque patet, atque idē plurimæ gentes sacra peragunt hoc idiomate. Ritu vero sequuntur vel Græcum, vel Latinum. Nam in Dalmatia littorali, in Liburnia, & in Istria omnes Ecclesiastici tam seculares quam Regulares Romano ritu psallunt, habentque Breviarium Romanum Illyrica lingua impressum. In ceteris autem regionibus, videlicet in Servia, Myria, Bosnia, Bulgaria, Russia Minorì Regi Poloniæ subdita, in Volhinia, Podolia, & parte quadam Lituania, alisque finitimiis provinciis ritu Græco divinum peragunt Officium translatis Græcorum Typicis in Slavonicam linguam. Eodem Græcos ritus eadem lingua servant Moscovitæ, quorum Regio Russia major, seu Roxolanja nuncupatur, & qui cunque parent Moscovitici Ducis amplissimo imperio: Christiani quoque Tartari circa Tauricam Chersonesum, Circassi, & multæ Ponticæ nationes. Ajude quidam Historici, Gregorium VII, usum hujus linguae in sacris Vladislao Bohemorum Duci noluisse concedere: sed concessum jam pridem fuisse, anno scilicet 880. narrat Baronius.

S. XVIII.

De ritibus Aethiopum, sive Abyssinorum, & Coptorum.

I. **D**e rebus Abassinorum tres libros scriptis Nicolaus Godignus, ex quibus statum illius regionis curiosus lector intelliget. Est autem Abassia ea pars Africæ, quam veteres Aethiopian sub Ægypto vocarunt, atque ejus Principis imperio subjecta est, quem vulgo Europæ Pretejannem appellant. Ab ipso exordio Apostolicæ prædicationis Christi fidei suscepérunt Aethiopes, prædicante ipsis Eunicho Candacis Reginæ, quem paulo post S. Matthæus Apost. sequutus est. Unicum habent Episcopum, quem Abunam id est Patrem vocant, misum illuc à Patriarcha Alexandrino. Schismaticos eos esse, & erroribus Diocori, atque Eutychetis infectos notissimum est. His addiderunt quasdam Judaicas superstitiones, quibus pertinaciter adhaerent. In sacris lingua Aethiopica utuntur, quæ tamen à populari diversa est. Nocturnum Officium vocant *Mansachælit*, Primam *Neg*, Tertiam *Selestū*, Sextam *Sedastū*, Nonam *Tasaatū*. Vespertas *Saro*, Completorium *Noam*. Copti, seu Copti sunt quidam Christiani Ægyptii sic dicti à Copto celeberrima olim civitate, & Metropoli Thebaidis, de qua Strabo l. 17. & Plutarchus l. de *Osrilde*. Habent quindecim Monasteria, & proprium Patriarcham, qui residet in urbe Cairo, vel in Monasterio S. Mercurii ad mare rubrum. Vernacula eorum lingua Arabica est. At vero in sacris lingua Coptica utuntur, quæ antiqua Ægyptiaca est, quam Monachi primi Thebaidis cultores ab interitu vindicarunt. Multi sunt Codices hac lingua scripti in Bibliotheca Vaticana, multi item in Ægypto. Plura de hac gente curiosus lector inveniet in Prodromo Copto Athanasii Kircher. Horum ritus Aethiopum ritibus similes esse afferit citatus Auctor c. 5. *Prodromi*. Aethiopes autem habent Rome Ecclesiam S. Stephani propè Basilikam S. Petri, in qua tres viros reperi, duos Presbyteros, & unum Monachum, quos de ritibus suis Ecclesiæ adhibito Interprete non semel interrogavi; sed quod sacros Codices non habent, nihil ab eis ediscere potui, præter ea quæ sequuntur. Omnia Officia incipiunt ab Oratione Dominica, & Angelica salutatione. Initio nocturnæ precisi recitant Psalmum *Venite exultemus*. Legunt prolixè sacras Scripturas, scripta vero sanctorum Patrum nunquam legunt, nisi in hebdomada sancta. Singulæ horæ duodecim Psalmis constant,